

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Gemeente Hengelo
Aangevraagde activiteiten :	Herinrichting: sloop bestaande bebouwing, realisatie bedrijfsbebouwing
Datum ontvangst aanvraag :	05.10.2022
Locatie :	Burenweg 72 in Hengelo
Datum beschikking :	26.10.2023
Kenmerk :	D2023-00007681
Zaaknummer :	2022-013106

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING.....	4
A.1	Aanvraag.....	4
A.2	Besluit.....	4
A.3	Ondertekening en verzending.....	4
A.4	Niet mee eens?.....	6
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT.....	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag.....	7
B.2	Algemeen.....	7
B.3	Soortspecifiek: Huismus.....	8
B.4	Soortspecifiek: Gewone dwergvleermuis.....	9
B.5	Soortspecifiek: Steenmarter.....	10
B.6	Overige zaken.....	10
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT.....	12
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER.....	12
C.1.1	Bevoegdheid.....	12
C.1.2	Procedure.....	12
C.1.2.1	Adviesverzoek aan gemeente.....	12
C.1.2.2	Relevante overige besluiten.....	12
C.1.3	Toetsingskader soorten.....	12
C.1.3.1	Wettelijke regels.....	12
C.1.3.2	Provinciaal beleid.....	13
C.1.3.3	Jaarrond beschermde vogelnesten.....	13
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN.....	15
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten.....	15
C.2.2	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd.....	15
C.2.3	Periode.....	15
C.2.4	Onderliggende documenten.....	15
C.2.5	Aanvullende gegevens.....	15
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN.....	16
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling.....	16
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek.....	16
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding.....	16
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing.....	17
C.3.1.4	Wettelijk belang van het project.....	17
C.3.1.5	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging.....	17

C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten.....	17
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden.....	18
D.	SLOTCONCLUSIE.....	19
E.	KAARTMATERIAAL.....	20

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

Mevrouw Oldenburger van het adviesbureau Eelerwoude heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze aanvraag hebben wij op 5 oktober 2022 ontvangen en geregistreerd onder zaaknummer 2022-013106.

Op 30 november 2022, 25 en 30 januari, 16 maart, 14 juli, 12 en 19 september 2023 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

De aanvraag is gedaan vanwege de herinrichting van Burenweg 70-72 te Hengelo. In dit document geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten en soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrictlijn. In het bijzonder gaat het om de verboden om:

- nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van de huismus weg te nemen³
- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren⁴
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁵
- vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de steenmarter opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁶

Deze ontheffing heeft betrekking op de herinrichting van de locatie Burenweg 70-72 in Hengelo.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit en is geldig tot en met 1 januari 2028.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in *B. Voorschriften bij het besluit*.

- Projectplan de Groene Wig (Eelerwoude, 2022)
- De aanvulling van 30 november 2022
- De aanvulling van 25 januari 2023

De motivering voor ons besluit is in *C. Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb
² Op basis van art. 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb
³ Art. 3.1, tweede lid Wnb
⁴ Art. 3.5, tweede lid Wnb
⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb
⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- a. Burgemeester en wethouders van gemeente Hengelo;
- b. Eelerwoude, t.a.v. mevrouw J. Oldenburger;

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

b.a.

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

- U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
- U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
- U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
- U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

- Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
- Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (overijsselloket@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2023-00007681). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar overijsselloket@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁷, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar overijsselloket@overijssel.nl.

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- Minimaal 3 jaar ervaring heeft met het uitvoeren van soortgericht onderzoek, eventueel onder begeleiding van een ervaren ecoloog; én
- Soort specifieke kennis heeft opgedaan door middel van veldwerk, onderzoek, studie of opleiding; én • op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming én is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, EIS Nederland, FLORON, SOVON).

B.3 Soortspecifiek: Huismus

Kwetsbare periode

- De uitvoering van de werkzaamheden om nestlocaties ontoegankelijk te maken vindt buiten de kwetsbare perioden van de huismus plaats. De kwetsbare voortplantingsperiode loopt globaal van 1 maart tot en met 31 augustus (rood in onderstaand overzicht).

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Huisumus												
Voortplantingsperiode												
Vorstperioden												

- Het ongeschikt maken van nestplaatsen is niet toegestaan als het vriest binnen de periode december t/m februari. De periode december t/m februari is daarom weergegeven in oranje in het overzicht in voorschrift 6.
- Afhankelijk van de weersomstandigheden beginnen en/of eindigen de kwetsbare perioden eerder of later, waardoor ze kunnen afwijken van de tabel in voorschrift 5. Wanneer de kwetsbare perioden beginnen en eindigen wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus. Als dit oordeel afwijkt van de weergegeven standaard in voorschrift 5 onderbouwt de ecologisch deskundige dat oordeel in het logboek.
- Bij een start van de werkzaamheden buiten de gevoelige perioden maar direct aansluitend aan de broedperiode (september), wordt door een ecologisch deskundige vastgesteld of alle huismussen de nesten onder de daken van de woningen hebben verlaten. Als nesten nog in gebruik zijn, worden de werkzaamheden uitgesteld tot alle huismussen de nesten hebben verlaten.

Ongeschikt maken

- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door de dakpannen te verwijderen. U doet dit minimaal 3 tot 5 dagen vóórafgaand aan de werkzaamheden. Dit doet u buiten de kwetsbare periode (voorschrift 6).
- De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van de ecologisch deskundige en gecontroleerd op hun effectiviteit. In het logboek moet aangetekend worden op welke wijze dit is gebeurd.

Alternatieve verblijfplaatsen

- U realiseert uiterlijk drie maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken van de nestlocaties 3 tijdelijke huismuskasten van het type HMT3. Dit doet u op de locaties zoals weergegeven op de kaart in *E. Kaartmateriaal*. Bij het realiseren van de alternatieve nestgelegenheid volgt u de richtlijnen zoals verwoord in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023). In het logboek geeft u aan op welke wijze aan deze vereisten voor plaatsing is voldaan, onder andere door het opnemen van foto's, waarbij een maatlat de relevante maten toont.
- U maakt de daken tijdens de werkzaamheden opnieuw geschikt en toegankelijk voor de huismus. U realiseert geen vogelschroot of u doet dit op de derde panlat of hoger. Hierbij volgt u de richtlijnen zoals verwoord in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023). In het logboek geeft u aan op welke wijze aan deze vereisten voor plaatsing is voldaan, onder

andere door het opnemen van foto's, waarbij een maatlat de relevante maten toont.

13. De tijdelijke voorzieningen (de kasten uit voorschrift 12) mogen later eventueel worden verwijderd onder de volgende voorwaarden:
 - a. Nadat de permanente maatregelen zijn opgeleverd en deze minimaal drie maanden beschikbaar zijn geweest voor de huismus
 - b. Buiten de kwetsbare perioden (voorschrift 6)
 - c. Onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de huismus
 - d. Binnen de looptijd van deze ontheffing. Na de looptijd van de ontheffing moet eerst gecontroleerd worden door een ecologisch deskundige of de vleermuiskasten in gebruik zijn door gewone dwergvleermuis of andere beschermde soorten. Als dat het geval is, is een ontheffing nodig.

B.4 Soortspecifiek: Gewone dwergvleermuis

Kwetsbare periode en lichtverstoring

14. U voert het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen uit buiten de kwetsbare perioden, zoals met rood weergegeven in onderstaande tabel. In de oranjeperiode in april mogen (potentiële) toegangen tot verblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt, als vastgesteld is dat deze met zekerheid niet in gebruik zijn als kraamverblijf.

<i>Gewone dwergvleermuis</i>	jan	fe b	mrt	apr	mei	jun	jul	au g	sep	okt	nov	dec
Periode waarin ongeschikt maken mogelijk is												

15. Afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden eerder of later beginnen en eindigen, waardoor ze kunnen afwijken van de weergegeven perioden in de tabel bij voorschrift 15. Wanneer de kwetsbare perioden beginnen en eindigen wordt beoordeeld door de ecologisch deskundige. Indien dit oordeel afwijkt van de tabel bij voorschrift 13, wordt dit oordeel onderbouwd beschreven in het logboek.
16. De werkzaamheden worden in principe alleen overdag uitgevoerd, waardoor geen bouwverlichting nodig is. In uitzonderingsgevallen kan, na overleg met de ecooloog, in het donker worden gewerkt. Dan wordt alleen de plaats van de werkzaamheden specifiek verlicht met afgeschermd verlichting, zodat lichtverstoring wordt geminimaliseerd.

Ongeschikt maken + controle

17. De verblijfplaatsen moeten tenminste 5 dagen voor de aanvang van de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt zijn (zie voorschrift 15).
18. Het ongeschikt maken van het gebouw als verblijfplaats voor vleermuizen gebeurt door het plaatsen van exclusion flaps en door het dichtmaken van openingen. Er wordt minimaal 1 exclusion flap per 3 meter gevel geplaatst. Overige open stootvoegen worden dichtgezet met rugvulling of houten wigjes. Andere openingen worden dichtgezet met rugvulling of vergelijkbaar materiaal. Eventueel kan deels gebruik gemaakt worden van de methode om hoekjes en betimmeringen van de bebouwing te slopen, indien dit in de specifieke situatie beter blijkt voor de vleermuizen. Het ongeschikt maken vindt plaats in een periode waarbij de nachttemperatuur 10 graden Celsius is of hoger en wordt uitgevoerd door een ecologische deskundige op het gebied van vleermuizen.
19. Minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (>10 graden Celsius, wind max 4

Beaufort en maximaal motregen). Indien alsnog verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen uitvliegende vleermuizen meer waargenomen worden. De sloopwerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.

Alternatieve verblijfplaatsen

20. U realiseert uiterlijk half februari voorafgaand aan de werkzaamheden tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen. Daarvoor hangt u 4 vleermuiskasten op van het type VMTH1. U doet dit op de locaties zoals weergegeven op de kaart in Hoofdstuk E. Bij het realiseren van de alternatieve verblijfplaatsen volgt u de richtlijnen zoals verwoord in het Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In het logboek geeft u aan op welke wijze aan deze vereisten voor plaatsing is voldaan, onder andere door het opnemen van foto's, waarbij een maatlat de relevante maten toont.
21. U realiseert tijdens de nieuwbouw duurzame, permanente vervangende verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis. Dit doet u door 4 kasten van het type VMPM1 in te bouwen in de nieuwbouw, op de locaties zoals weergegeven op kaart in Hoofdstuk E. Bij de plaatsing volgt u de richtlijnen zoals verwoord in het Kennisdocument gewone dwergvleermuis (Bij12, 2017). In het logboek geeft u aan op welke wijze aan deze vereisten voor plaatsing is voldaan, onder andere door het opnemen van foto's, waarbij een maatlat de relevante maten toont.
22. De tijdelijke voorzieningen (de kasten uit voorschrift 21) mogen later eventueel worden verwijderd onder de volgende voorwaarden:
 - a. Nadat de permanente maatregelen zijn opgeleverd en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn geweest voor de gewone dwergvleermuis, waarbij alleen de maanden april t/m oktober meetellen
 - b. Buiten de kwetsbare perioden (voorschrift 15)
 - c. Onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis
 - d. Binnen de looptijd van deze ontheffing. Na de looptijd van de ontheffing moet eerst gecontroleerd worden door een ecologisch deskundige of de vleermuiskasten in gebruik zijn door gewone dwergvleermuis of andere beschermde soorten. Als dat het geval is, is een ontheffing nodig.

B.5 Soortspecifiek: Steenmarter

23. U voert het ongeschikt maken van het gebouw voor steenmarter uit in de maanden oktober tot en met maart. Dit doet u door tochtgaten te maken en al het losse materiaal weg te halen. U voert dit gefaseerd uit en steeds in dezelfde richting, zodat eventueel aanwezige steenmarters kunnen ontkomen.
24. U realiseert permanente vervangende verblijfplaatsen voor de steenmarter door minimaal zes maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken van de verblijfplaats van steenmarter vier nestkasten voor steenmarter te realiseren (merk Vivara). U doet dit op de locaties zoals weergegeven op kaart in Hoofdstuk E.

B.6 Overige zaken

25. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus, gewone dwergvleermuis en steenmarter.
26. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is

gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten⁹.

De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hengelo gestuurd met de gelegenheid om advies te geven. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.2 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig kunnen zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het mogelijk om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Hengelo
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle E-Mail: overijsselloket@overijssel.nl

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 6 km van het projectgebied. Op deze afstand kunnen directe effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand worden uitgesloten. Eventueel kan er echter sprake zijn van indirecte effecten door stikstofdepositie. Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels uit de Wnb¹⁰. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

⁸ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 1.3, eerste lid van de Wnb.

¹⁰ Art. 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wnb

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.3 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

- Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
- Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁵ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

¹¹ Art. 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wnb

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁵ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

Het plangebied (2 hectare groot) bestaat op dit moment uit twee erven, grasland, bouwland en beplanting. De gemeente Hengelo is voornemens het plangebied te laten herinrichten tot een bedrijventerrein. De groenstructuren blijven behouden en het zal gaan om kleinschalige bedrijfsbebouwing binnen de overige delen van het plangebied. Voor het overige zal de invulling van het bedrijventerrein later worden bepaald. De gemeente zal het plangebied na ontvangst van deze ontheffing namelijk openbaar verkopen, waarna de koper de invulling nader kan bepalen, binnen de in de ontheffing voorgescreven kaders.

C.2.2 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de verboden om:

- nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen¹⁶
- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren¹⁷
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen¹⁸
- vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de steenmarter opzettelijk te beschadigen of te vernielen¹⁹

C.2.3 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 1 januari 2028.

C.2.4 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Machtiging
- Nader Onderzoek (Eelerwoude, 2019)
- Kaart plangebied
- Projectplan (Eelerwoude, 2022)
- Toetsing Wnb (Eelerwoude, 2018)
- Aanvullende onderbouwing belang versie 14 juli (Eelerwoude, 2023)
- Aanvullende onderbouwing belang versie 12 september (Eelerwoude, 2023)

C.2.5 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 5 oktober 2022 ontvangen²⁰. Op 17 november²¹ en 2 december 2022²² en op 9 maart²³, 28 augustus²⁴ en 18 september 2023²⁵ hebben wij aanvullingen gevraagd. Op 30 november

¹⁶ Art. 3.1, tweede lid Wnb
¹⁷ Art. 3.5, tweede lid Wnb
¹⁸ Art. 3.5, vierde lid Wnb
¹⁹ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb
²⁰ D2022-10-000569
²¹ D2022-11-004722
²² D2022-12-000562
²³ D2023-03-003407
²⁴ D2023-00011976
²⁵ D2023-00012711

2022²⁶ en op 25²⁷ en 30 januari²⁸, 16 maart²⁹, 14 juli³⁰ en 12³¹ en 19 september 2023³² hebben wij uw aanvullingen ontvangen.

C.2.6 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel de handreiking soortenbescherming³³ en het kennisdocument van de Huismus en de Gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C.2.6.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het Projectplan³⁴ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan met veldbezoek op 31 juli 2018
- Onderzoek naar huismus met twee veldbezoeken
- Onderzoek naar vleermuizen met vijf veldbezoeken
- Onderzoek naar steenmarter met wildcamera gedurende 5 weken

Aangezien de onderzoeken conform de vigerende protocollen zijn uitgevoerd achten wij het onderzoek voldoende en op de juiste manier uitgevoerd.

Tijdens het onderzoek zijn de volgende beschermde ecologische functies binnen het plangebied aangetroffen:

- 11 huismusnesten
- 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis
- 2 verblijfplaatsen van de steenmarter
- 800 vierkante meter potentieel leefgebied van de bunzing, egel, hermelijn en wezel

C.2.6.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan de volgende beschermde ecologische functies verloren:

- 11 huismusnesten
- 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis
- 2 verblijfplaatsen van de steenmarter

De 800 vierkante meter potentieel geschikt leefgebied voor bunzing, egel, hermelijn en wezel bestaat uit groenstructuren die behouden blijven.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het Projectplan bij de aanvraag³⁵ en de aanvullingen van 30 november 2022 en 25 januari 2023, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de huismus en de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de huismus, de gewone dwergvleermuis en de steenmarter zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- De gebouwen worden ongeschikt gemaakt voor de betreffende soorten buiten de kwetsbare perioden

²⁶ D2022-11-008819

²⁷ D2023-01-008630

²⁸ D2023-01-010026

²⁹ D2023-03-006584

³⁰ D2023-00007714

³¹ D2023-00011976

³² D2023-00012711

³³ Scholten-Huizendveld, H.T. (2023) Handreiking voor het aanvragen van een ontheffing soortenbescherming, Provincie Overijssel

³⁴ Hoofdstuk 3

³⁵ Hoofdstuk 11

- Voor de werkzaamheden worden tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd en tijdens de werkzaamheden worden permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd.

Dankzij de maatregelen wordt het doden en verwonden van individuen voorkomen. Bovendien blijven tijdens en na de werkzaamheden alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar. Op die manier kunnen de soorten in het plangebied aanwezig blijven. Er wordt dus geen afbreuk gedaan aan het streven om de soorten in een gunstige staat van instandhouding binnen hun natuurlijke verspreidingsgebied te laten voortbestaan.

C.2.6.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de herinrichting van Burenweg 70-72 te Hengelo leiden tot het beschadigen en vernielen van nesten en verblijfplaatsen van de huismuis, de gewone dwergvleermuis en de steenmarter. Dit is een overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.2.6.4 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig

- ter bescherming van flora of fauna³⁶;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten³⁷;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde³⁸.

Allereerst bevindt zich in een deel van de bebouwing van het plangebied asbest. Voor de volksgezondheid en openbare veiligheid is het belangrijk dat deze asbest wordt verwijderd. In alle gebouwen op het perceel Burenweg 70 is asbest vastgesteld, behalve de kapschuur aan de oostkant van het perceel. In deze gebouwen bevindt zich een deel van de huismusnesten, de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en een van de twee verblijfplaatsen van de steenmarter.

Daarnaast is het project van belang voor het behoud van de populatie huismuis. De huidige populatie van 11 nesten heeft amper groeimogelijkheden, omdat de nestgelegenheid in het plangebied beperkt is. Populaties met minder dan 25 nesten hebben een significant lagere kans op het behoud van de populatie, tenzij het een deelpopulatie betreft die in verbinding staat met andere populaties die wel meer dan 25 nesten bevatten. Het dichtstbijzijnde gebied dat in aanmerking komt voor een populatie van minimaal 25 nesten betreft een buitenwijk van Borne, circa 500 meter ten westen van het plangebied. Tussen het plangebied en de betreffende wijk bevinden zich wegen en grasvelden. Dit maakt uitwisseling van huismussen in het plangebied met andere populaties onwaarschijnlijk. Daarmee heeft de populatie zonder maatregelen een slecht toekomstperspectief. Door de plannen wordt dit toekomstperspectief verbeterd. De nestgelegenheid in de nieuwe situatie wordt aanzienlijk vergroot ten opzichte van de huidige situatie en door de vergroening van de omgeving worden de mogelijkheden tot uitwisseling met andere populaties vergroot. Daarmee is het project in het belang van de huismuis.

Wij achten hiermee voldoende onderbouwd dat er een wettelijk belang is voor de uitvoering van het project.

C.2.6.5 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken³⁹. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project. Het op een andere locatie realiseren van een bedrijventerrein, levert geen oplossing voor het aanwezige asbest en evenmin voor het slechte

³⁶ Op basis van art. 3.3 lid 4b van de Wnb

³⁷ Op basis van art. 3.8 lid 5b van de Wnb

³⁸ Op basis van art. 3.10 lid 2 van de Wnb

³⁹ Op basis van art. 3.3, lid 4a en 3.8 lid 5a Wnb

toekomstperspectief van de huismuspopulatie. Door het uitvoeren van de geplande werkzaamheden kan het asbest worden weggehaald en het toekomstperspectief van de huismuspopulatie worden verbeterd. Om dezelfde reden is het niet uitvoeren van het project geen bevredigend alternatief. De werkwijze en de planning zijn aangepast aan de ecologie van de soorten, waardoor aanpassingen geen gunstiger alternatief geven. Daarmee is voldoende aangetoond dat andere bevredigende oplossingen ontbreken.

C.2.6.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb⁴⁰ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om op basis hiervan aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden of een ontheffing te weigeren.

C.2.6.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb⁴¹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en verblijfplaatsen van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de steenmarter te beschadigen en/of te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort(en) wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

⁴⁰ Art. 1.10, derde lid Wnb

⁴¹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

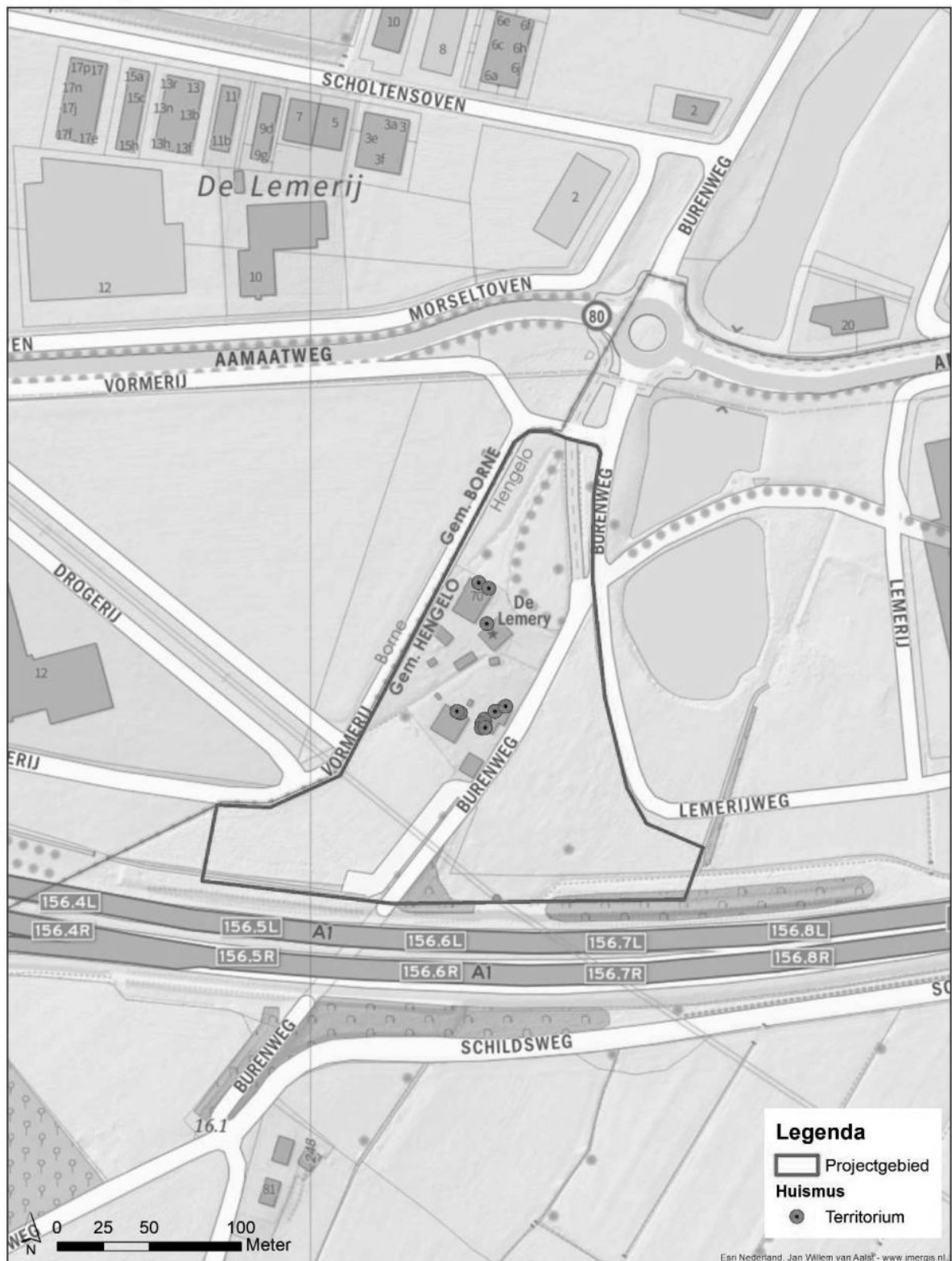
E. KAARTMATERIAAL

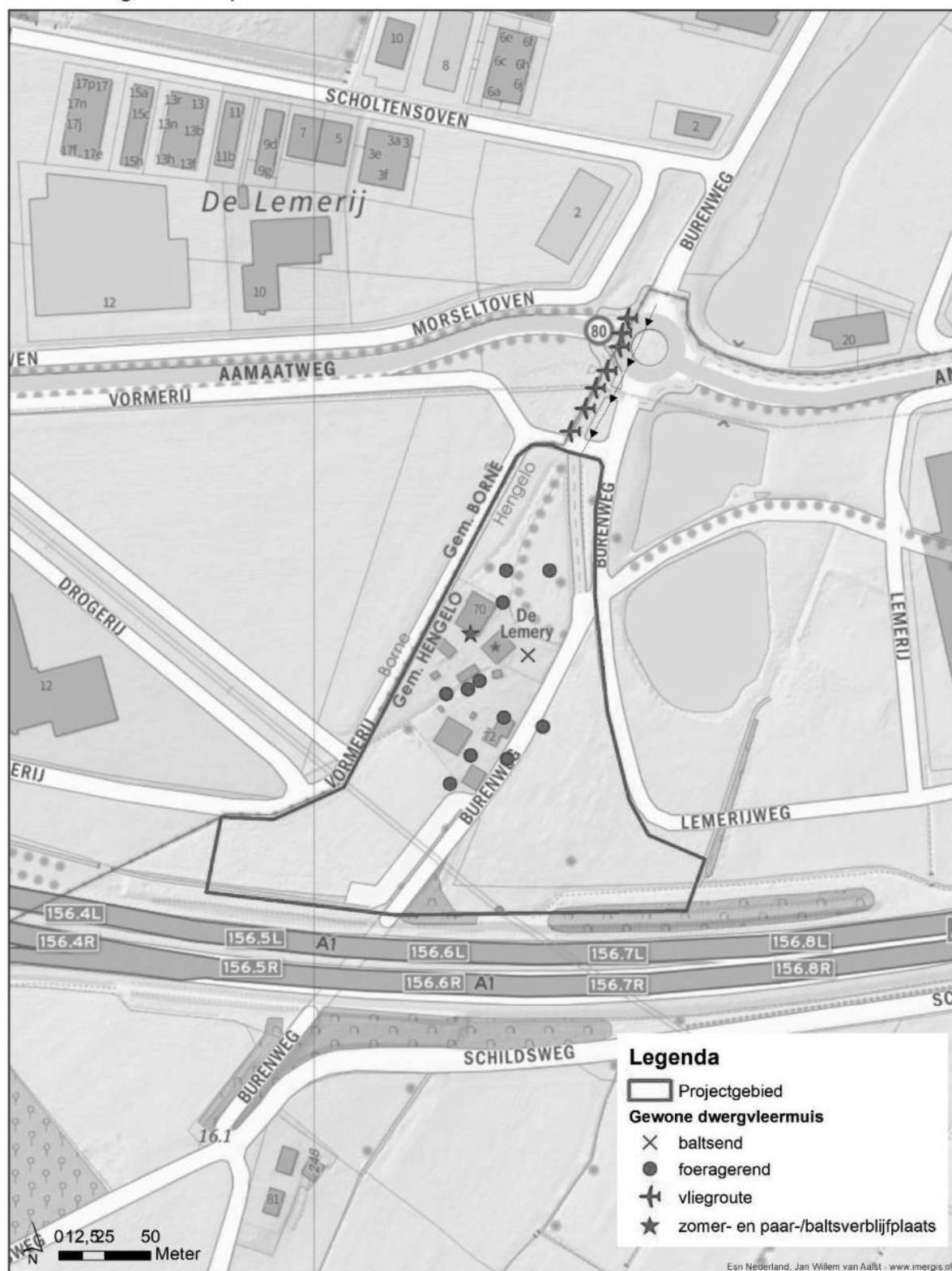
Figuur 1: Plangebied Huidige situatie

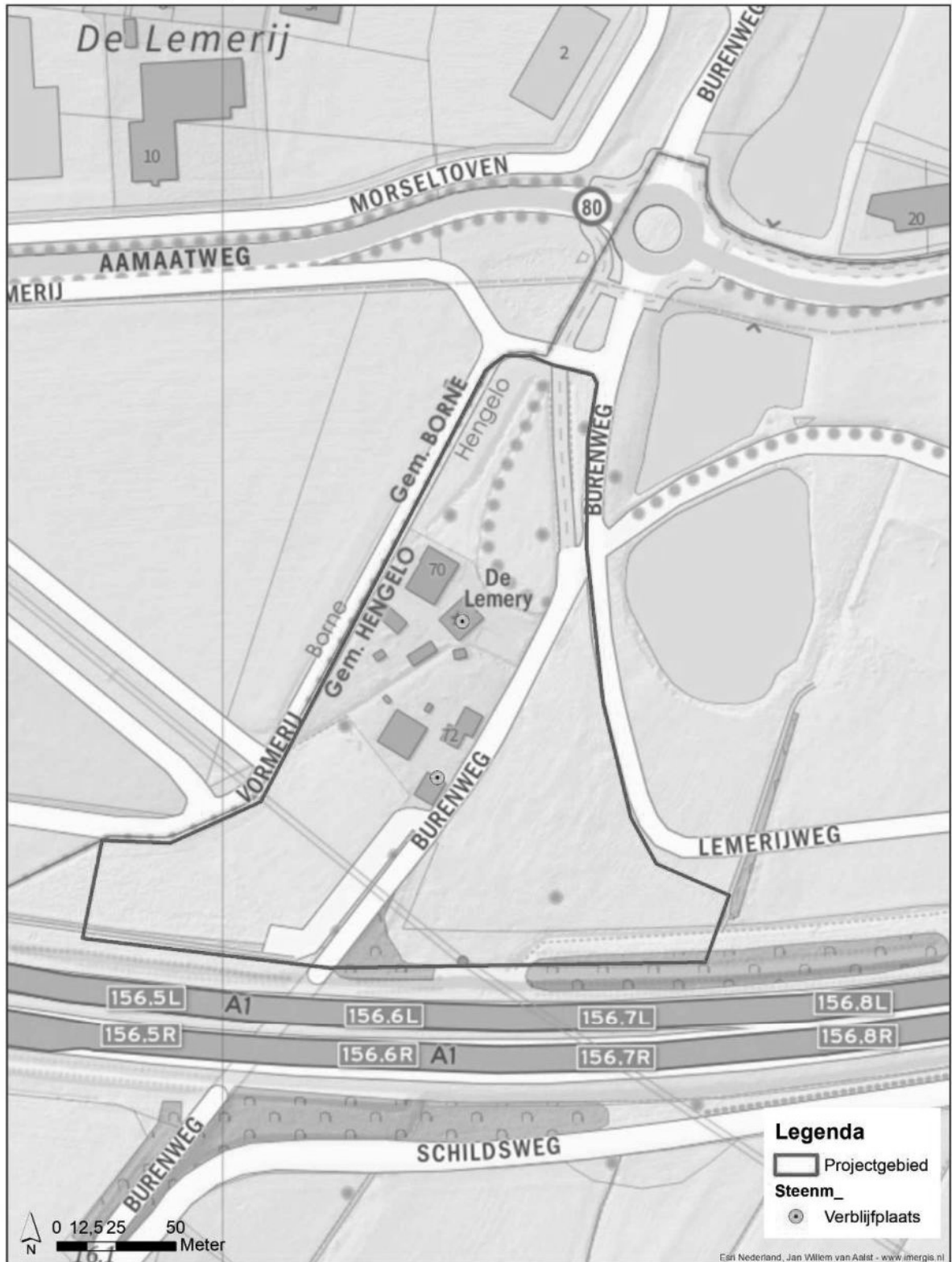
Figuur 2: Impressie beoogde situatie

Figuur 1: Onderzoeksresultaten huismus

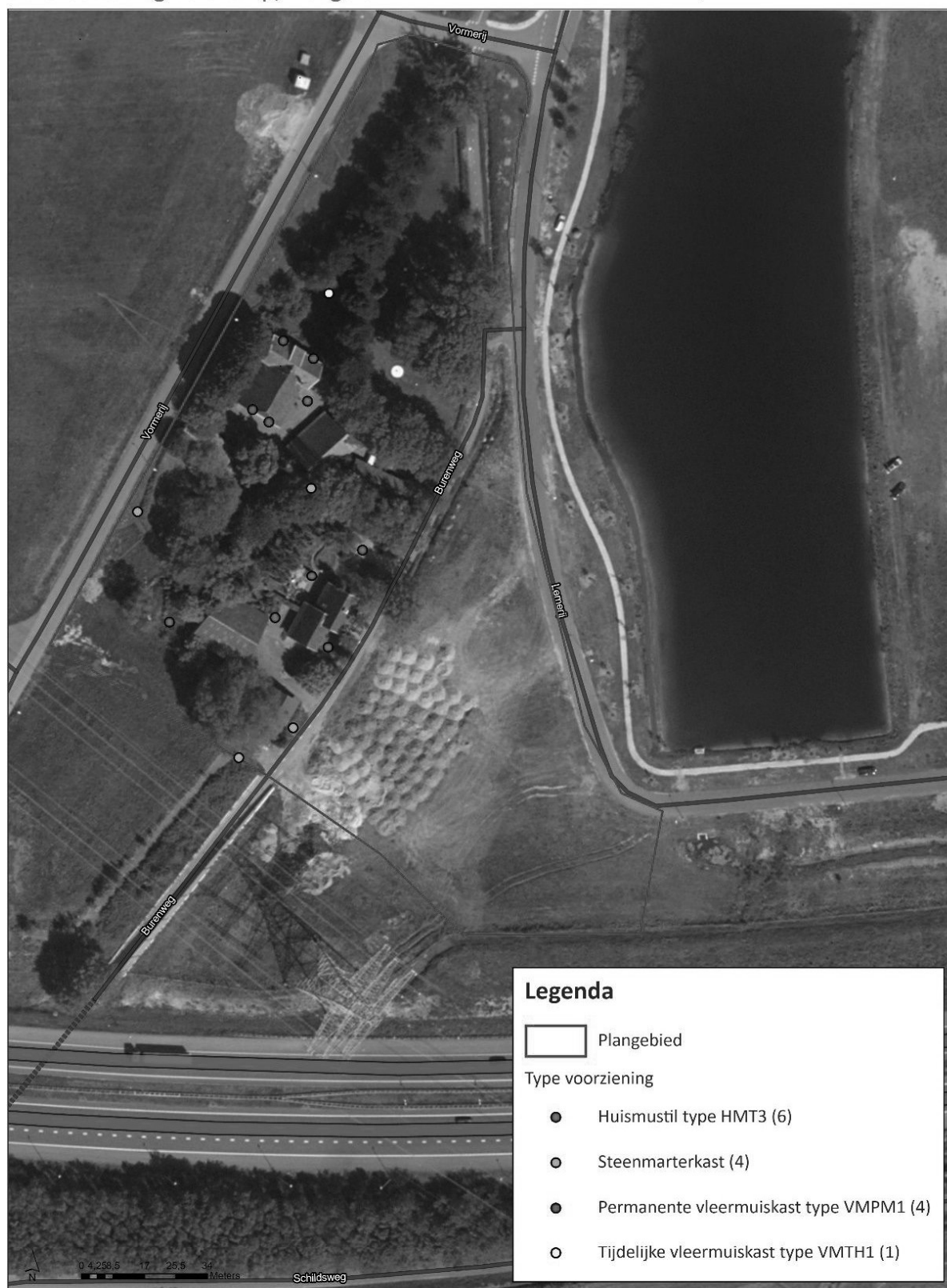

Figuur 2: Onderzoeksresultaten vleermuizen

Figuur 3: Onderzoekresultaten steenmarter

Locatie tijdelijke en permanente voorzieningen

Figuur 4: Locatie tijdelijke en permanente mitigerende voorzieningen